

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

DEVELOPMENT OF THAI LITERATURE READING SKILL USING SQ3R ON BASIC SUBJECT COURSE IN THAI LANGUAGE FOR GRADE 11 STUDENTS

Received: May 15, 2017

Revised: June 25, 2017

Accepted: July 11, 2017

ณัฐวรรณ พลเจริญ^{1*} และศุภฤกษ์ ทานาค²

Nattawan Polcharoen^{1*} and Suppalerk Tanak²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{1,2}Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: pui.pol@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) ประเมินทักษะด้านการอ่านวรรณคดีไทย จากการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน จาก 1 ห้องเรียน ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R และแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชา ภาษาไทยพื้นฐานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.09) แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ภาคเรียน มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล 2) ทักษะการอ่าน วรรณคดีไทยของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยคิดเป็นร้อยละ 85.00

คำสำคัญ: การอ่านวรรณคดีไทย การใช้เทคนิค SQ3R

Abstract

The purposes of this study were to 1) create Thai literature reading skill lesson plans using SQ3R on basic subject course in Thai language for grade 11 students, and 2) evaluate Thai literature reading skill using SQ3R. The sample group was 20 students who studied at grade 11 in the second semester of 2015 academic year, selected by purposive sampling. The tools used in this research were Thai Literature reading skill lesson plans by using SQ3R and Thai literature reading skill evaluation form. The data were analyzed by using mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and percentage.

The results of this study showed that; 1) Thai literature reading skill lesson plans using SQ3R on basic subject course in Thai language, consisted of Name of Learning Lesson plan, Name of Learning Unit, Time Used, Academic semester, Learning Standard/Indicators, Learning concept, Objectives, Learning activities, Learning materials and Learning resources, Evaluation. The lesson plans had been evaluated in congruence and suitability at the highest level ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.09), and 2) 85% of students passed the criterion of reading skill.

Keywords: Thai Literature Reading, SQ3R Technique

ความเป็นมาของปัญหา

การเรียนรู้วรรณคดีมีความสำคัญต่อการศึกษา เพราะจะทำให้นักเรียนได้รับรู้ถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ และในการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมนั้นผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้นักเรียนที่จบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นฐานเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงวรรณคดีไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความไพเราะงดงามของภาษาไทย ทั้งนี้ด้วยความสามารถและภูมิปัญญาของกวีไทยที่มีศิลปะในการสร้างสรรค์วรรณศิลป์แต่ละสมัยไว้เป็นสมบัติของชาติไทยนับตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยเจริญถึงขั้นที่มีวรรณคดีอันแสดงถึงอัจฉริยะลักษณะของ Nakornitub (2002, pp. 102-103) กล่าวว่าวรรณคดีไทยยังสะท้อนความเจริญของสังคมไทยในด้านต่างๆ ได้แก่ การศึกษา ศิลปะวิทยาการ ศาสนา ขนบธรรมเนียม

ประเพณี และศิลปะแขนงต่างๆ เช่น นาฏศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ถึงแม้ว่าการเรียนวรรณคดีจะไม่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยตรง แต่การเรียนวรรณคดีมีความสำคัญในแง่ของความบันเทิง และทำให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งในบทประพันธ์ทางด้านภาษา ศิลปะ ความเข้าใจชีวิต ตระหนักถึงศิลปวัฒนธรรม ข้อคิดที่ได้รับจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนจึงต้องเข้าใจเนื้อเรื่องของวรรณคดีที่เรียนจากทักษะการอ่าน และการที่จะอ่านวรรณคดีให้เข้าใจเรื่องราวได้ ผู้อ่านจะต้องมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีด้วย

การอ่านจึงเป็นทักษะหนึ่งที่ต้องอาศัยประสบการณ์และการฝึกฝนอย่างเพียงพอแต่ความสามารถในการรับรู้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ดี และในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่องอันประกอบด้วยประโยคสำคัญของย่อหน้าต่างๆ ซึ่งผู้อ่านนำมาเรียบเรียงให้มีใจความกระชับโดยใช้ภาษาที่เป็นคำพูดของตนเอง ดังนั้นการอ่านจับใจความอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สมองได้พัฒนาการคิดอย่างสม่ำเสมอ (Office of the Basic Education Commission, 2009, p. 45)

Ministry of Education (2008, p. 2) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน การอ่านย่อมสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ จึงถือได้ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญ จำเป็นต้องเน้นและต้องฝึกฝนให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนาการวิเคราะห์ตีความ ดังนั้น การอ่านจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ถึงแม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะได้ให้ความสำคัญกับการอ่าน แต่การเรียนการสอนจากการอ่านยังคงไม่ประสบความสำเร็จ

จากปัญหาในการเรียนการสอนอ่านวรรณคดีวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับการอ่านวรรณคดีน้อยลง เนื่องจากนักเรียนมีประสบการณ์น้อย เนื้อหาเป็นเรื่องในอดีต ลักษณะคำประพันธ์ส่วนใหญ่เป็นร้อยกรอง มีความรู้ทางคำศัพท์เฉพาะทางวรรณคดีไม่กว้าง การจัดการเรียนการสอนของครูไม่มีความน่าสนใจต่อนักเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ในงานวิจัย Mongkolchu (2007) กล่าวว่า ปัจจุบันการเรียนการสอนอ่านจับใจความยังไม่บรรลุตามผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ผู้เรียนขาดความสนใจในด้านการอ่าน ไม่ตระหนักใน重要性ของการอ่าน อ่านไม่แตกฉาน จับใจความและสรุปประเด็นของเรื่องที่อ่านไม่ได้ และจากปัญหาที่พบ นักเรียนอ่านวรรณคดีแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นออกมาเป็นข้อความที่ไพเราะสละสลวยตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ชัดเจน จึงทำให้อ่านเนื้อเรื่องแล้วเกิดความไม่เข้าใจ จนเป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่สามารถตอบคำถาม หรือวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อเรื่องที่อ่านได้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเรื่องการอ่านจับใจความวรรณคดี โดยนำรูปแบบ SQ3R ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ Robinson (1961) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวิธีการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนในการอ่าน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสำรวจ (S : Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Q : Question) ขั้นอ่าน (R : Read) ขั้นท่อง (R : Recite) และขั้นทบทวน (R : Review) เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เกิดทักษะการอ่านจับใจความวรรณคดีที่ดีขึ้น และสามารถนำความรู้และทักษะดังกล่าวไปใช้พัฒนาตนเองต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อประเมินทักษะด้านการอ่านวรรณคดีไทยจากการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)
3. ตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการจัดการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะด้านการอ่านวรรณคดีไทย
4. เครื่องมือในการวิจัย
 - 4.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติลงในใบงาน ตามเทคนิคของ SQ3R เพื่อให้เกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
 - 4.2 แบบประเมินทักษะด้านการอ่านวรรณคดีไทยจากการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ประกอบด้วย
 - 4.2.1 แบบประเมินใบงาน มีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (Scoring Rubric) โดยใช้เกณฑ์ 5 ขั้นตอน ของเทคนิค SQ3R เป็นประเด็นในการประเมิน แบ่งเป็น 4 ระดับ มีจำนวน 6 ใบงาน

4.2.2 แบบประเมินชิ้นงาน มีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Scoring Rubric) มีประเด็นในการประเมินคือ รูปแบบชิ้นงาน ภาษา เนื้อหา และเวลา โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ จำนวน 6 ชิ้นงาน

4.2.3 แบบประเมินทักษะหลังเรียนผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญวรรณคดีไทย ตามเทคนิค SQ3R มีลักษณะเป็นปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อใช้ทดสอบหลังเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.30 – 0.73 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.37 – 0.60 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านวรรณคดี โดยใช้เทคนิค SQ3R จากหนังสือเอกสาร งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ทั้งศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมินทักษะ พร้อมทั้งสร้างแบบฝึกทักษะฉบับร่างให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน และแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สารสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล ของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดของแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย พร้อมนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สารสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล ของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดของแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย พร้อมนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน และแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปรังสีวิทยานิพนธ์ ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละและสรุปผลความสามารถในทักษะการอ่าน โดยการใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียน

ผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน โดยกำหนดเป็น 3 หน่วยหลัก และ 6 หน่วยย่อย ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยหลัก	ชื่อหน่วยย่อย/ แผนการจัดการเรียนรู้	ชื่อใบงาน	ชิ้นงาน	เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)
1. โคลนติดล้อตอน ความนิยมเป็นเสมือน	1.1 คุณค่าอาชีพ เกษตรกรรม (2 ชั่วโมง)	คุณค่าอาชีพ เกษตรกรรม	scrapbook	4
	1.2 ค่านิยมอาชีพเสมือน (2 ชั่วโมง)	ค่านิยมอาชีพเสมือน	โปสเตอร์	
2. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี	2.1 พฤติกรรมของ พระนางมัทรี (2 ชั่วโมง)	พฤติกรรมของ พระนางมัทรี	ปฏิทินตั้งโต๊ะ	4
	2.2 คุณธรรมในกัณฑ์มัทรี (2 ชั่วโมง)	คุณธรรมในกัณฑ์มัทรี	แผ่นทูลผ้า	
3. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์	3.1 ความเป็นมาของคัมภีร์ ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์ สงเคราะห์ (2 ชั่วโมง)	ความเป็นมา ของคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์ สงเคราะห์	จดหมายข่าว	4
	3.2 คุณสมบัติของแพทย์ (2 ชั่วโมง)	คุณสมบัติของแพทย์	บันทึกจาก แผ่นซีดี	
รวม				12

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ภาคเรียน มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล ซึ่งในกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เทคนิค SQ3R ได้แก่ ขั้นสำรวจ (S : Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Q : Question) ขั้นอ่าน (R : Read) ขั้นท่อง (R : Recite) และขั้นทบทวน (R : Review)

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้

เทคนิค SQ3R ได้รับการประเมินความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.52 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09

2. ผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R จากแบบประเมินใบงานแบบประเมินผลชิ้นงานและแบบประเมินทักษะหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จากจำนวนนักเรียน 20 คน

ตาราง 1 สรุปผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R จากแบบประเมินใบงานแบบประเมินผลชิ้นงานและแบบประเมินทักษะหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จากจำนวนนักเรียน 20 คน

รายการ	หน่วยย่อย	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเกณฑ์ร้อยละ 80 (คะแนน)	จำนวนนักเรียน ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ (คน)
แบบประเมิน ใบงาน	หน่วยที่ 1	15	12	16	80
	หน่วยที่ 2	15	12	12	60
	หน่วยที่ 3	15	12	20	100
	หน่วยที่ 4	15	12	20	100
	หน่วยที่ 5	15	12	16	80
	หน่วยที่ 6	15	12	20	100
แบบประเมินผล ชิ้นงาน	หน่วยที่ 1	12	10	8	40
	หน่วยที่ 2	12	10	20	100
	หน่วยที่ 3	12	10	16	80
	หน่วยที่ 4	12	10	14	70
	หน่วยที่ 5	12	10	20	100
	หน่วยที่ 6	12	10	20	100
แบบประเมินทักษะหลังเรียน		30	24	17	85

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R ระหว่างเรียนจากแบบประเมินใบงานและแบบประเมินผลชิ้นงานนักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 จำนวน 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 3 หน่วยที่ 5 และหน่วยที่ 6 และผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R หลังเรียน จากแบบประเมินทักษะหลังเรียนนักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ จากการออกแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานเป็นการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่าทั้ง 3 หน่วยหลักซึ่งแบ่งออกเป็น 6 หน่วยย่อยมีความเหมาะสมสอดคล้องกันในทุกหัวข้อสามารถที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยได้เนื่องจากรายวิชาภาษาไทยจะต้องมีการสอนอ่านวรรณคดีในทุกระดับชั้นเมื่อนักเรียนได้อ่านแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ Fowler (1982) ได้กล่าวเน้นถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนวรรณคดีในการทำให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของการอ่าน โดยกล่าวว่าจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนวรรณคดี ก็คือ การทำให้นักเรียนได้กลายไปเป็นคนอ่านไปตลอดชีวิต การที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการอ่านเป็นประสบการณ์ที่น่าท้าทายและมีความเพลิดเพลิน จะทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านในชีวิต และมีความต้องการที่จะหาเวลาว่างในการอ่านหนังสืออื่นๆ นอกชั้นเรียน Gertpon (1993) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนวรรณคดีไว้ว่า ครูควรเข้าใจเนื้อหาที่แท้จริงของวรรณคดีที่จะนำมาสอนจัดทำกิจกรรมและเกมประกอบการสอนหาเทคนิคใหม่ๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อควรยกตัวอย่างในปัจจุบันที่นักเรียนสามารถเห็นได้ชัดเจน รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นรู้จักวิจารณ์ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งการจะทำให้นักเรียนสนใจเรียนรู้สอดคล้องกับผลวิจัยของ Kulpoung, et al. (2016) พบว่า การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกในการทำงานกับการใช้เทคนิค SQ3R ในการจัดการเรียนการสอนมีวิธีที่หลากหลาย สามารถกระตุ้นความสนใจด้วยกิจกรรมที่สนุกและท้าทายความสามารถของนักเรียนครูจึงต้องมีการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ Suntornroj (2002) ได้กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นแผนการสอนที่ให้แนวทางแก่ผู้สอนอย่างชัดเจนทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการสอนและการวัดประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา ได้เกิดทักษะกระบวนการ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี

2. ผลการประเมินทักษะด้านการอ่านวรรณคดีไทยจากการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R ระหว่างเรียน จากแบบประเมินใบงาน และแบบประเมินผลชิ้นงาน นักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 จำนวน 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 3 หน่วยที่ 5 และหน่วยที่ 6 ถึงแม้ว่าในการวิจัยครั้งนี้นักเรียนจะมีผลการประเมินระหว่างเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 3 หน่วย อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนยังไม่เคยชินกับการอ่านโดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้ในช่วงเริ่มต้นของการเรียน ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 แต่หลังจากนั้นนักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการอ่านโดยใช้เทคนิค SQ3R ได้ดีขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น เนื่องจากการอ่านโดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นกระบวนการที่เกิดจากความสงสัยใคร่รู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากการที่ได้ประสบมา ผู้การตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเพื่อแก้ข้อสงสัยนำไปสู่ขั้นตอนการศึกษาลงละเอียดเพื่อให้ได้คำตอบ จะเห็นได้ว่าเทคนิค SQ3R เป็น

กระบวนการที่เป็นขั้นตอนนำไปสู่จุดประสงค์ที่ต้องการอย่างเป็นลำดับ เป็นเหตุเป็นผลต่อเนื่องกันไป นอกจากนี้ ยังเป็นเทคนิคที่สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และทำให้นักเรียนได้ความรู้อย่างเป็นระบบ จนทำให้เกิดผลตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ Kittornkul (2009) กล่าวว่า เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ สามารถคาดเดาเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำเรื่อง ตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ Suanpan (2005) กล่าวว่า การสอนอ่านโดยใช้วิธี SQ3R เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาการอ่าน จากการอ่านออก แปลความหมายได้ ไปสู่การอ่านเป็น มี 5 ขั้นตอน คือ การดู การถาม การอ่าน การท่อง และการทบทวน นอกจากการใช้เทคนิค SQ3R แล้วการปฏิบัติงานจากการลงมือทำใบงานของนักเรียนให้ได้ผลสำเร็จจากแบบฝึกทักษะที่มีรูปแบบที่หลากหลายทำให้นักเรียนไม่เบื่อในการทำกิจกรรม จนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และสนุกไปกับการทำใบงาน จนไปสู่การสร้างชิ้นงานที่สามารถออกมาเป็นผลงานได้สำเร็จลุล่วง ทำให้คุณภาพของผลงานมีความสวยงาม สร้างสรรค์ ตรงตามที่กำหนด ในทำนองเดียวกัน Wichalai (1993) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกกว่าวิธีสอนที่สนุก อีกวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนทำแบบฝึกมากๆ จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวาง ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี

2.2 ผลการประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R หลังเรียน จากแบบประเมินทักษะหลังเรียน นักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 เนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในการจัดการเรียนรู้โดยการนำเทคนิค SQ3R มาใช้เป็นขั้นตอนในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านใบงานตามขั้นตอนของเทคนิค SQ3R นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองจนสามารถออกมาเป็นชิ้นงาน โดยที่ครูคอยให้คำแนะนำระหว่างการเรียนรู้ การสอนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ Pongpaiboon (2007) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ Apitummawiwat (2009) ได้สร้างชุดการสอนการอ่านภาษาไทยแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.57/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และเช่นเดียวกับ Charenkit (2011) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.48/87.93 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนอกจากนี้การให้ผลการประเมินเกิดประสิทธิภาพที่ดี อาจรวมถึงการออกแบบพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมที่

หลากหลายให้กับนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและแบบประเมินทักษะที่ผ่านการพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม โดยผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจนได้เครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ครูควรมีการคัดเลือกและจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวรรณคดีที่นำมาใช้จัดทำเป็นหน่วยหลักและหน่วยย่อย จะช่วยให้เห็นพัฒนาการการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่องได้

1.2 หากชิ้นงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ อันสืบเนื่องจากการอ่านวรรณคดีมีความยากง่ายในการทำที่ต่างกัน จะส่งผลต่อคะแนนที่นักเรียนได้ ซึ่งไม่ใช่คะแนนที่ได้จากการอ่าน ดังนั้นชิ้นงานที่จะมอบหมายให้นักเรียนทำต้องมีความยากง่ายที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

1.3 ครูควรอธิบายขั้นตอนการอ่านวรรณคดีไทยตามเทคนิค SQ3R ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ โดยละเอียด ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เนื่องจากนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการอ่านวรรณคดีไทย 5 ขั้นตอน ของเทคนิค SQ3R คือ ขั้นสำรวจ (S : Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Q : Question) ขั้นอ่าน (R : Read) ขั้นท่อง (R : Recite) และขั้นทบทวน (R : Review) เมื่อนักเรียนสามารถจดจำขั้นตอนได้แล้วในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ควรให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตัวเอง

1.4 ในระหว่างการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ครูต้องคอยช่วยเหลือให้ความเข้าใจกับนักเรียนในเทคนิคของ SQ3R แต่ละขั้นตอน รวมทั้งเนื้อหาที่นักเรียนเกิดความสงสัย ครูต้องคอยสังเกต ประเมินตลอดเวลาที่นักเรียนร่วมกิจกรรม ครูจะต้องอธิบาย แนะนำแนวทาง หรือยกตัวอย่างให้กับนักเรียนที่เกิดความไม่เข้าใจ ให้มีความเข้าใจ และสามารถทำงานจนสำเร็จไปได้ด้วยดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำเทคนิค SQ3R ไปใช้ในการอ่านจับใจความกับประเภทของงานเขียนต่างๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี บทความ ข่าว หรือบทกวีต่างๆ เพื่อให้เห็นว่าเทคนิค SQ3R มีส่วนสำคัญในการอ่านจับใจความได้อย่างไรมีประสิทธิภาพ

2.2 การสอนวรรณคดีไทยบางเรื่องมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ สามารถนำ เทคนิค SQ3R ไปใช้ในการสอนบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งวรรณคดีไทยไปพร้อมกับการเรียนประวัติศาสตร์

2.3 ควรมีการศึกษาด้อยอดจากเทคนิค SQ3R ในการอ่านวรรณคดีไทยที่เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง มาเป็น การใช้เทคนิค SQ4R ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความสอดคล้อง เป็นทักษะการอ่านวรรณคดีไทยอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเพิ่มระดับความรู้ความสามารถในการเรียน

2.4 ควรมีขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพ หรือหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จริงในห้องเรียน จะทำให้ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรากฏออกมามีความเที่ยงตรงและแม่นยำยิ่งขึ้น

References

- Apitummawiwat, W. (2009). *The development of Thai reading by using SQ3R for Pratomsuksa 6 students* (Master thesis). Chonburi: Burapha university. [in Thai]
- Charenkit, P. (2011). *The development of Thai reading comprehension instructional package using SQ3R for Mathayomsuksa 1 students* (Master thesis). Chonburi: Burapha university. [in Thai]
- Fowler, G. L. (1982). Developing comprehension skill in primary students through the use of story frame. *The Reading Teacher*, 36(2), 176 – 179
- Gertpon, A. (1993). *Activities in teaching Thai traditional literature in secondary school*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Kittornkul, U. (2009). *Teaching skills and culture*. Bangkok: Faculty of ducation, Chulalongkorn University. [in Thai]
- Kulpoung, J., Cheuawatchari, N., & Sirisawat, C. (2016). a study of learning achievement, science communication skills and attitude towards biology learning activities on gene and chromosome using the ses - learning cycle with active learning activities for grade 12. *Journal of Education Naresuan University*, 265-273. [in Thai]
- Ministry of Education. (2008). *The basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Mongkolchu, W. (2007). *Effect of teaching according to the brain - based learning approach on reading comprehension ability and satisfaction on Thai Subject of Muttayomsuksa 3 students* (Master thesis). Maha Sarakham: Mahasarakham University. [in Thai]
- Nakorn tub, T. (2002). *How to teach Thai in secondary education*. Bangkok: Technique Center Publishing House. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2009). *How to teach Thai students for good and fluently reading in secondary school*. Bangkok: Business organization of the office of the welfare promotion commission for teacher and educational personel. [in Thai]

- Pongpailoon, A. (2007). *A comparison of Prathomsuksa 4 learning comprehension Thai reading by using SQ3R and conventional method* (Master thesis). Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Rajabhat University. [in Thai]
- Robinson, F. P. (1961). *Effective study*. New York: Harper & Brothers.
- Suanpan, N. (2005). *A comparison of learning achievement in thai language by SQ3R* (Master thesis). Lopburi: Thepsatri Rajabhat University. [in Thai]
- Suntornroj, W. (2002). *Cooperative Learning*. Maha Sarakham: Mahasarakham University. [in Thai]
- Wichalai, A. (1993). *Effects of using Folk tale Lanna for improve reaching skill for Prathom Suksa 6 students*. Phayao: Phayao Primary Educational Service Area Office 2. [in Thai]